

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem zaocznym z dnia 20 kwietnia 2015 roku w sprawie z powództwa H. I Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Z. z siedzibą w K. przeciwko I. S. o zapłatę kwoty 8 628,04 zł Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.449,80 zł, z maksymalnymi odsetkami od kwoty 958,24 zł od dnia 22 września 2014 roku do dnia zapłaty, oddalając powództwo w pozostałej części oraz wyrokowi w pkt. 1 nadał rygor natychmiastowej wykonalności. Ponadto zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 55,56 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód, zaskarżając go w części. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

1. naruszenie postanowienia umownego, tj. §1 pkt. 8 załączonej do pozwu umowy pożyczki o numerze (...) z dnia 24.03.2004 roku – poprzez jego niezastosowanie i błędne uznanie, że powód nie wykazał podstawy oraz wysokości dochodzonych odsetek karnych;
2. naruszenie przepisu art. 339 § 2 k.p.c. poprzez przyjęcie za nieudowodnione twierdzenia powoda, w tym w szczególności w zakresie podstawy oraz wysokości dochodzonej należności, kiedy pozwana nie kwestionowała tych twierdzeń;
3. naruszenie przepisu art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów oraz błęd w ustaleniach faktycznych w tym w szczególności poprzez uznanie, że powód nie udowodnił podstawy oraz wysokości dochodzonej należności, pomimo, iż z załączonych do pozwu dokumentów wynikało z jakiego tytułu i w jakiej wysokości objęta została niniejszym pozwem należność.

W oparciu o powyższe zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt. 2 poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kwoty 10,00 zł tytułem odsetek umownych oraz kwoty 5.768,24 zł tytułem odsetek karnych, względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji. Powód wniósł także o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania sądowego za obie instancje, w tym zwrot kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, a nadto przeprowadzenie dowodów wskazanych w treści apelacji – na okoliczności opisane w uzasadnieniu apelacji, wskazując, iż potrzeba ich powołania powstała później z uwagi na fakt, iż strona pozwana nie podnosiła żadnych zarzutów, w tym przede wszystkim dotyczących zasadności oraz wysokości dochodzonego roszczenia zarówno na etapie postępowania przedsądowego (wezwanie do zapłaty), jak i w trakcie toczącego się w niniejszej sprawie procesu.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

apelacja nie jest zasadna i podlegała oddaleniu.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że niniejsza sprawa podlega rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym i z tego względu zgodnie z przepisem art. 505¹³ § 2 k.p.c., jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku tego sądu powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Wbrew zapatrywaniom apelującego, zaskarżone orzeczenie należało uznać za prawidłowe, stanowiące wynik właściwej oceny zebranego materiału dowodowego. Sąd Okręgowy podziela poczynione przez Sąd pierwszej instancji ustalenia i w konsekwencji przyjmuje za swoje, uznając za zbędne powielanie ich w całości w treści niniejszego uzasadnienia. W ocenie Sądu odwoławczego Sąd I instancji w sposób właściwy zastosował również odpowiednie przepisy prawne do stanu faktycznego niniejszej sprawy.

Na przedpolu właściwych rozważań należy odnieść się do wniosku powoda o dopuszczenie dowodów wskazanych w apelacji w postaci zestawienia należności i spłat kredytu za okres od 2004-03-24 do 2014-06-06, Tabela 1, Tabela 2, postanowienia Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi sygn. akt II Co 1545/08, postanowienia o umorzeniu postępowania w sprawie Km 1545/08, raportu - zestawienia należności i spłat kredytu za okres od 2004-03-24 do 2014-06-06.

Wniosek ten nie może zostać uwzględniony, a to z uwagi na prekluzję dowodową określoną w art. 381 k.p.c. W postępowaniu uproszonym czynności sądu II instancji ograniczają się do kontroli orzeczenia wydanego przez sąd I instancji, czego wynikiem jest ograniczenie postępowania dowodowego jedynie do dowodu z dokumentu (art. 505¹¹ § 1 k.p.c.), a z pozostałych rodzajów dowodów tylko jeśli przemawiają za tym ważne względy wskazane w art. 505¹¹ § 2 k.p.c. Nadto, w postępowaniu uproszczonym, tak jak i w postępowaniu zwykłym, strona może w środку odwoławczym przedstawiać nowe fakty i dowody. Zasada ta doznaje jednak ograniczenia poprzez unormowanie art. 381 k.p.c. i odpowiadające mu unormowanie art. 368 § 1 pkt 4 k.p.c. Stosownie do pierwszego z powołanych przepisów sąd II instancji może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem I instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynikła później. Przepis art. 368 § 1 pkt 4 k.p.c. stanowi z kolei, że apelacja powinna zawierać m.in. powołanie, w razie potrzeby, nowych faktów i dowodów oraz wykazanie, że ich powołanie w postępowaniu przed sądem I instancji nie było możliwe albo że potrzeba powołania się na nie wynikła później. Oznacza to, że sąd II instancji jest zobowiązany na wniosek strony materiał procesowy uzupełnić, jeżeli jest to konieczne do rozstrzygnięcia sprawy, lecz równocześnie jest uprawniony do pominięcia nowych faktów i dowodów zgłoszonych dopiero w postępowaniu apelacyjnym, gdy zachodzą przesłanki określone przepisem art. 381 k.p.c., tj. jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem I instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynikła później. (tak wyrok Sądu Najwyższego z 1 września 2010 r., sygn. akt II UK 77/10, LEX nr 661513). Odnosząc powyższe uwagi do niniejszej należy zauważyć, że strona powodowa w żaden sposób nie wykazała, by potrzeba powołania wskazanych dowodów powstała później. Z oczywistych względów fakt zapoznania się z uzasadnieniem niekorzystnego dla powoda orzeczenia nie może stanowić usprawiedliwienia dla spóźnionego przedstawienia dowodów. Również argumentacja oparta na braku zgłaszania żadnych zarzutów przez stronę skarżącą, w dotyczących zasadności i wysokości dochodzonego roszczenia nie mogła odnieść zamierzonego skutku. Zważyć bowiem należy, iż obowiązkiem powoda było przedstawienie wszelkich dostępnych mu dowodów już na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego w celu wykazania zasadności oraz wysokości roszczenia. Wskazać przy tym należy, iż sytuacji, gdy powód dochodzi konkretnego roszczenia, to na nim przede wszystkim, w myśl art. 6 k.c., spoczywa ciężar udowodnienia zarówno faktu, iż dana wierzytelność rzeczywiście mu przysługuje, jak i wysokości tej wierzytelności. Tym samym powód już w pozwie powinien przedstawić dowody wskazujące na zasadność i wysokość dochodzonej należności, umożliwiając stronie pozwanej ich weryfikację i odniesienie się do nich stosownie do stanu sprawy, czego nie uczynił we właściwym czasie z wiadomych tylko sobie względów. Strona powodowa nie przytoczyła żadnych okoliczności, które przemawiałyby za usprawiedliwieniem opóźnienia w przedstawieniu tych dowodów.

W tych warunkach wobec bezczynności strony powodowej brak jest podstaw do przeprowadzenia postępowania dowodowego dopiero przed Sądem drugiej instancji.

Powód wśród zarzutów naruszenia prawa procesowego zakwestionował dokonaną przez Sąd I instancji ocenę materiału dowodowego. Przypomnienia w tym miejscu wymaga, prawidłowe postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wskazania przez skarżącego konkretnych zasad (logicznego rozumowania, doświadczenia życiowego, całokształtu zebranego materiału dowodowego, przeprowadzenia określonych dowodów niezgodnie z zasadami procedury cywilnej, na przykład niezgodnie z zasadą bezpośredniości) lub przepisów, które sąd naruszył przy ocenie określonych dowodów (por. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 16 grudnia 2005 r., III CK 314/05, lex nr 172176, z dnia 13 października 2004 r., III CK 245/04, lex nr 174185). Takie zaś zarzuty w sprawie niniejszej nie zostały postawione i nie sposób wywnioskować, w zakresie których konkretnych dowodów przeprowadzonych przez Sąd pierwszej instancji, miałyby zostać przekroczona swobodna ocena.

Tym samym zarzut powoda sprowadzający się do wykazania, iż Sąd I instancji oparł orzeczenie na błędnych ustaleniach faktycznych nie jest zasadny. Przede wszystkim skarżący nie kwestionuje oceny poszczególnych źródeł dowodowych. Próba zaś podważenia prawidłowego rozstrzygnięcia w oparciu o dowody niewskazane w toku postępowania pierwszoinstancyjnego nie może odnieść zamierzonego skutku w kierunku postulowanym w apelacji. Poczynione przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne znajdują pełne oparcie w przeprowadzonych dowodach w szczególności w postaci zebranych dokumentów. Sąd Okręgowy nie stwierdza w tym zakresie żadnych uchybień. Tym samym należało uznać, że Sąd Rejonowy przeprowadził w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe o właściwym kierunku i zakresie, zebrane w jego wyniku dowody poddał prawidłowej ocenie i poczynił na ich podstawie poprawne ustalenia faktyczne.

Chybiony był również zarzut naruszenia art. 339 § 2 k.p.c. W realiach niniejszej sprawy Sąd Rejonowy słusznie uznał, iż w świetle zgromadzonego materiału dowodowego uzasadnione wątpliwości budziły twierdzenia powoda. Tym samym nie uzasadniały one uwzględnienie żądań pozwu. Wskazać w tym miejscu należy, że przewidziane w art. 339 § 2 k.p.c. domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie strony faktycznej wyroku i nie obowiązuje w zakresie prawa materialnego - domniemanie to zastępuje jedynie postępowanie dowodowe i to tylko wówczas, gdy twierdzenia powoda nie budzą uzasadnionych wątpliwości. Jednocześnie zaś wymaga podkreślenia, że przyjęcie za prawdziwe twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie okoliczności faktycznych i nie zwalnia sądu orzekającego od obowiązku rozważenia, czy oświadczenia te uzasadniają należycie i w całości żądania pozwu i czy uwzględnienie tych żądań nie narusza obowiązujących przepisów. Wprowadzone przez przepis art. 339 § 2 k.p.c. swoiste domniemanie zgodności twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy nie zwalnia powoda od przytoczenia faktów, które są niezbędne do dokonania subsumcji materialnoprawnej, stanowiącej faktyczną i materialnoprawną podstawę wyroku. Sąd obowiązany jest bowiem, nawet przy uznaniu twierdzeń powoda za prawdziwe, dokonać prawidłowej oceny zasadności żądania pozwu opartego na tych twierdzeniach, z punktu widzenia prawa materialnego; stanowisko takie nie budzi wątpliwości w nauce prawa, znalazło także wyraz w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. wyroki: z dnia 15 września 1967 r. - III CRN 175/97, OSNCP 1968, nr 8-9, poz. 142; z dnia 31 marca 1999 r., I CKU 176/97, Prok.i Pr.-wkł. 1999/9/30). Innymi słowy, sąd zawsze jest zobowiązany rozważyć, czy w świetle przepisów obowiązującego prawa materialnego, twierdzenia powoda uzasadniają uwzględnienie żądań pozwu, w zakresie tym bowiem nie obowiązuje domniemanie z art. 339 § 2 k.p.c., negatywny zaś wynik takich rozważań powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo (tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 10 września 2013 roku, I ACa 494/13, Lex numer 1378705).

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji słusznie uznał, iż o ile wysokość wierzytelności, co do kwoty głównej, jak i odsetek umownych nie budziła wątpliwości Sądu, bowiem fakty te wynikały wprost z umowy kredytu oraz załącznika do umowy przelewu wierzytelności i w tym zakresie powództwo podlegało uwzględnieniu, to roszczenie w części dotyczącej odsetek karnych podlegało oddaleniu jako nieudowodnione. Przede wszystkim - co nie umknęło również uwadze Sądu Rejonowego - pozwana częściowo spłacała pożyczkę. Z akt sprawy nie wynika jednak w jakich wysokościach i w jakich terminach dokonywała ona spłaty, co niewątpliwie uniemożliwiało weryfikację za jaki okres pozwana zalegała z zapłatą poszczególnych rat. Jednocześnie powód nie przedstawił jakichkolwiek wyliczeń, z których wynikałoby od jakich kwot naliczono wskazane odsetki oraz za jakie okresy czasu należało je naliczyć. Sąd Okręgowy podzielił również wątpliwości Sądu I instancji w zakresie sposobu naliczania odsetek karnych oraz ich wysokość, jak również wskazanego jednego terminu wymagalności dla całego roszczenia, których nie rozwiewa wskazywana przez powoda treść postanowienia umownego zawartego w §1 pkt. 8 załączonej do pozwu umowy pożyczki. Skarżący nie przedstawił jakichkolwiek merytorycznych argumentów, które podważałyby prawidłowość poczynionych przez Sąd Rejonowy ustaleń jak i zaskarżonego rozstrzygnięcia. Uzasadnienie zawarte w apelacji stanowi jedynie polemikę z ustaleniami Sądu I instancji, ponieważ skarżący poprzestał jedynie na własnej ocenie okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.